

ทางสายกลางในศาสนาอิสลามคืออะไร ?

นำเสนอเมื่อ : 10 ต.ค. 2552

ทางสายกลางในศาสนาอิสลามคืออะไร ?

ใครศึกษาอัลกุรอานต้องตระหนักดีว่าศาสนาอิสลามให้ทางนำอันเป็นสายกลางระหว่างความยากลำบากกับความพล่อยปละละเลย ซึ่งแนวกลางนี้คือความง่ายความสะดวกในการดำรงชีวิตและปฏิบัติศาสนกิจ ดังที่อัลลอฮ์ ชุบฮานะฮฺวะตะอะลา ไตตร์สไว้ว่า ? และเราได้ทำให้พวกเขาเป็นประชาชาติกลาง? (ซูเราะฮฺอัลบะเกาะเราะฮฺ อายะฮฺที่ 142) เจตนารมณ์ของหลักการอัลอิสลาม คือให้มุสลิมดำรงชีวิตด้วยหลักการอิสลามโดยไม่มีความลำบาก ในซูเราะฮฺอัลบะเกาะเราะฮฺ อายะฮฺ 185 อัลลอฮฺไตตร์สไว้ว่า ?อัลลอฮฺทรงประสงค์ให้พวกเขามีความสะดวกและมีทรงประสงค์ให้พวกเขาประสบความสำเร็จและความลำบาก? และในซูเราะฮฺอันนิซาอฺ อายะฮฺ 28 ?อัลลอฮฺทรงประสงค์ให้ลดลง(ความลำบาก)แก่พวกเขา? และในซูเราะฮฺอัลมาอิดะฮฺ อายะฮฺที่ 6 ?อัลลอฮฺมีทรงประสงค์ให้พวกเขามีความลำบาก? ในซูเราะฮฺอัลฮัจญ์ อายะฮฺ 78 ?และพระองค์มีทรงทำให้ในศาสนามีความลำบากกับพวกเขา?

ทางสายกลางในศาสนาอิสลามคืออะไร ?

ใครศึกษาอัลกุรอานต้องตระหนักดีว่าศาสนาอิสลามให้ทางนำอันเป็นสายกลางระหว่างความยากลำบากกับความพล่อยปละละเลย ซึ่งแนวกลางนี้คือความง่ายความสะดวกในการดำรงชีวิตและปฏิบัติศาสนกิจ ดังที่ อัลลอฮ์ ชุบฮานะฮฺวะตะอะลา ไตตร์สไว้ว่า “และเราได้ทำให้พวกเขาเป็นประชาชาติกลาง” (ซูเราะฮฺอัลบะเกาะเราะฮฺ อายะฮฺที่ 142)

เจตนารมณ์ของหลักการอัลอิสลาม คือให้มุสลิมดำรงชีวิตด้วยหลักการอิสลามโดยไม่มีความลำบาก ในซูเราะฮฺอัลบะเกาะเราะฮฺ อายะฮฺ 185 อัลลอฮฺไตตร์สไว้ว่า “

อัลลอฮฺทรงประสงค์ให้พวกเขามีความสะดวกและมีทรงประสงค์ให้พวกเขาประสบความสำเร็จและความลำบาก” และในซูเราะฮฺอันนิซาอฺ อายะฮฺ 28 “อัลลอฮฺทรงประสงค์ให้ลดลง(ความลำบาก)แก่พวกเขา” และในซูเราะฮฺอัลมาอิดะฮฺ อายะฮฺที่ 6 6

“อัลลอฮฺมิทรงประสงค์ให้พวกเจ้ามีความลำบาก” ในซูเราะฮฺอัลฮัจญ์ อายะฮ์ 78 “และพระองค์มิทรงทำให้ในศาสนามีความลำบากกับพวกเจ้า”

ในพจนานุกรมของท่านนบีมุฮัมมัด คืออัลลลอฮฺอะลยฮิวะซัลลัม ก็มีการยืนยันในเจตนาธรรมนี้ ดังที่ปรากฏในหะดีษบันทึกโดยบุคอรีย ท่านนบีกล่าวไว้ว่า “จงทำ(เรื่องศาสนา)ให้ง่าย และอย่าทำ(เรื่องศาสนา)ให้ยาก” และในการบันทึกของท่านอิมามบุคอรีย รายงานโดยท่านหญิงอาอิชะฮฺ รุอฎียัลลอฮฺอันฮา กล่าวไว้ว่า “เมื่อท่านนบีมุฮัมมัด คืออัลลลอฮฺอะลยฮิวะซัลลัม ถูกเสนอให้เลือกระหว่างสองประการ ก็ยอมจะเลือกสิ่งที่สะดวกกว่า เว้นแต่ (สิ่งที่ สะดวกกว่า) จะเป็นความผิด หากเป็นความผิดก็จะเป็นผู้ห่างไกลที่สุดจากมัน” และในการบันทึกของท่านอิมามบุคอรียเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่อาหรับ(ชนบท)คนหนึ่งปัสสาวะในมัสยิดและศอฮาบะฮฺได้ประณาม แต่ท่านนบี คืออัลลลอฮฺอะลยฮิวะซัลลัม ได้กล่าวว่า “ปล่อยเขาและจงเอภาชนะที่มีน้ำมาเท แท้จริงพวกท่านถูกส่งมา(ให้เทศนา)เป็นผู้อำนวยความสะดวก มิได้ถูกส่งมาเพื่อสร้างความลำบาก”

ใครที่ศึกษาบทบัญญัติอัลอิสลามย่อมมีความเข้าใจว่าความสะดวกที่อัลอิสลามเอื้ออำนวยให้ แก่ผู้ศรัทธา นั้น แม้ว่าจะเป็นกรอบที่ชัดเจนแต่ก็ต้องอยู่ในกรอบแห่งหลักการของอัลอิสลามด้วย กล่าวคือ ถ้าเป็นความสะดวกก็จำเป็นต้องมีขออนุโลมในหลักการของอัลอิสลาม มิใช่เพียงเป็นทัศนะหรือการตีความหลักฐานโดยไร้เหตุผล เพราะท่านหญิงอาอิชะฮฺ รุอฎียัลลอฮฺอันฮา ได้ยืนยันว่าทางเลือกของท่านนบีคือสิ่งที่มีความสะดวกแต่ต้องไม่ผิดหลักการ

บางคนอาจเข้าใจว่าความสะดวกที่ศาสนาอิสลามอำนวยให้แก่ผู้ศรัทธา (ผู้ปฏิบัติ บัญญัติ) คือการเลือกแนวทางที่สะดวก แม้ว่าจะเป็นสิ่งที่ขัดกับหลักการก็ตาม ในวงนักวิชาการก็มีบางคน que เข้าใจแนวทางนี้อย่างคลาดเคลื่อนจนกระทั่งส่งผลให้ทัศนะอนุโลมให้ประพฤติสิ่งผิดต่อหลักการ เช่น ไซริบาอฺ(ดอกเบี๋ย) สูบบุหรี่ โกนเครา ฟังเพลง ปะปนระหว่างผู้หญิงผู้ชายในกิจกรรม และอื่นๆ ซึ่งขออ้างที่มักจะได้ยินจากนักวิชาการกลุ่มนี้คือ

อิสลามเป็นศาสนาที่สะดวกง่ายดาย
แต่กลุ่มนี้ลืมนึกไปว่าสิ่งที่ศาสนาบัญญัติไว้อย่างชัดเจนโดยมีหลักฐานที่ประจักษ์แจ้ง
นั่นคือความสะดวกสำหรับมุสลิมทุกคน(ผู้ปฏิบัติบทบัญญัติ) กล่าวคือ
ใครแสวงหาความสะดวกก็ต่อตรงหน้ากว่า
สิ่งที่ศาสนาบัญญัติไว้นั้นคือความสะดวก มีใช้ความสะดวกที่ตนต้องการ
หรือกระแสนของสังคมเรียกร้อง
หรือพฤติกรรมที่ถูกละเมิดจนกระทั่งลงล้างไม่ได้
จึงต้องหาทางออกโดยอ้างความสะดวกความง่ายของศาสนา **ดังนั้น**
ใครที่เข้าใจเหตุผลข้างต้นก็จะเข้าใจว่า
การห้ามริบาอฺ(ดอกเบี้ย)นั้นคือความสะดวก
การห้ามฟังเพลงและดนตรีนั้นคือความสะดวก
และการคลุมฮิญาบ(จะปิดหน้าหรือไม่ปิดหน้าแต่ต้องตรงกับหลักการ)นั้น
คือความสะดวก เช่นนี้เป็นต้น

นักวิชาการทั้งในกลุ่มประเทศอาหรับและในประเทศไทยบางท่านที่แสดงตนเป็น
นักวิชาการที่อยู่ในทางสายกลาง
โดยตีความว่าไม่ใช่หัวรุนแรงและไม่ใช่นักปล่อยปละละเลย
สังคมบางกลุ่มจึงเข้าใจว่า
ใครที่ยึดมั่นกับสิ่งที่เป็นหลักการของอัลอิสลามถึงแม้ว่าจะถูกต้องแต่ถ้าส่วนมาก
ในสังคมรับไม่ได้ (เช่น การปิดหน้าสำหรับมุสลิมะฮฺ)
ก็จะเชื่อว่ากลุ่มเหล่านี้(ผู้ยึดมั่น)เป็นพวกหัวรุนแรงหรือเคร่งครัดเกินเหตุ
จึงทำให้สังคมมองกลุ่มเหล่านี้ในแง่ตำหนิและไม่พอใจ
ผลที่ปรากฏเกิดจากคำแนะนำของนักวิชาการที่ไม่ทำความเข้าใจอย่างรอบคอบ
อยากยกตัวอย่างให้ผู้อ่านเข้าใจในเหตุการณ์ปัจจุบันนี้
คือนักวิชาการศาสนาในประเทศอาหรับที่มีชื่อเสียงและถือเป็นนักวิชาการที่ได้รับ
บการยกย่องว่า พัตวาทของท่านเป็นพัตวาที่อยู่ในทางสายกลางคือ เชคยูซุฟ
ก็อรฎอวีย ท่านเป็นผู้ที่มีบทบาทในการเผยแพร่ศาสนาและต่อสู้เพื่อสังคม
แต่นักวิชาการในโลกมุสลิมได้ตำหนิแนวทางเข้าใจศาสนาของท่าน
เพราะพัตวาของท่านมักจะเป็นพัตวาที่หาทางออกให้กับประชาชนอย่างเดียวโดย
ไม่คำนึงถึงหลักฐานที่ถูกต้อง ท่านเชคยูซุฟ ก็อรฎอวีย
ก็มีพัตวาที่แปลกประหลาดเช่น
อนุญาตให้มุสลิมที่อยู่ในยุโรปกุเงินด้วยดอกเบี้ยเพื่อซื้อบ้านส่วนตัว,
พัตวาอนุญาตให้ฟังเพลงฟังดนตรีโดยกล่าวหาผู้ห้ามว่าเป็นพวกหัวรุนแรง,
พัตวาอนุญาตให้มีการปะปนระหว่างผู้หญิงผู้ชายในกิจกรรม,

พัศตวาอนุโลมให้มุสลิมในสหรัฐอเมริกาที่เป็นทหารร่วมมือถล่มประเทศมุสลิม
เช่นอัฟกานิสถาน เป็นต้น เซคก็อรรฆอวียมีเหตุผลเสมอในพัศตวาดังกล่าวคือ
เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่มุกัลละฟีหฺ (ผู้ปฏิบัติบทบัญญัติ)
ทั้งๆที่เรื่องห้ามริบอา หามฟงฺดนตรี ห้ามปะปนผู้หญิงกับผู้ชาย
และห้ามรวมมือกับศัตรูเพื่อถล่มมุสลิมนั้น มีตัวบทที่ชัดเจน
ซึ่งพัศตวาของเซคก็อรรฆอวีย นอกจากขัดกับตัวบทแล้ว
ก็ยังสวนทางกับพัศตวาคณะอุละมาอฺ ส่วนมากทั่วโลกมุสลิม
แนวทางของเซคยฺซุฟ ก็อรรฆอวีย กำลังถูกเผยแพร่ในประเทศไทย
เพื่อเป็นแนวทางในการทำความเข้าใจและตีความบทบัญญัติของอิสลาม
จึงส่งผลให้นักวิชาการบางท่านที่ไม่รอบคอบกว้างขวางในการศึกษาและตรวจสอบ
บทลงกับแนวทางนี้
ทำให้สังคมมุสลิมในประเทศไทยได้รับความสับสนจากพัศตวาแปลกประหลาดเช่น
นี้

ปฏิเสธไม่ได้ว่า เซคยฺซุฟ ก็อรรฆอวีย
เป็นนักตอสู และเผยแพร่อิสลามมานานพอสมควร
และท่านมีอุดมการณ์และความหวังใจต่อประชาชาติอย่างหนักแน่นพอสมควร
ซึ่งเป็นคุณลักษณะที่นักวิชาการบางท่านที่ติดตามแนวทางของ เซคยฺซุฟ
ก็อรรฆอวีย ในประเทศไทยก็มีเช่นเดียวกัน
แต่คุณลักษณะนี้ไม่เพียงพอที่จะให้นักตอสูเพื่ออิสลามนั้นบรรลุเป้าหมาย
หน้าซำยังเป็นความคิดที่ อาจสร้างความสับสน
และอาจสร้างความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนต่อหลักการอิสลามด้วย

นักวิชาการกลุ่มนี้สื่อให้ประชาชนเข้าใจว่าเรื่องความเคร่งครัดเป็นเรื่องส่วนตัว(เ
ชน การปิดหน้าสำหรับมุสลิมะฮฺ
และการปะปนระหว่างหญิงชายในกิจกรรมนักศึกษา เป็นต้น)
โดยไมควรถิ่นำเรื่องความเคร่งครัดส่วนตัวมาเป็นกฎเกณฑ์ในการทำงานตอ
สู ญาฮิลียะฮฺ
ประชาชนจึงต้องเข้าใจว่าเรื่องปิดหน้านั้นเป็นเรื่องส่วนตัวไม่ใช่เรื่องศาสนา
เพราะยังไม่มีใครเข้าใจว่าการปิดหน้าสำหรับมุสลิมะฮฺหรือการแยกระหว่างหญิง
กับผู้ชายในกิจกรรมนักศึกษาจะขัดกับการตอสูระบอบญาฮิลียะฮฺได้อย่างไร
แทนที่จะต้องสนับสนุนผู้เคร่งครัดในหลักการเพื่อเป็นตัวอย่างเป็นแบบฉบับอันดี
งาม
กลับเป็นผู้ให้เหตุผลที่ทำให้อะฮฺวาม(ชาวบ้านทั่วไป)มองผู้เคร่งครัดว่าเป็นพวกหัว
รุนแรงหรือประพฤตินิสัยที่ไม่ดี

การปิดหน้าไม่เคยเป็นอุปสรรคในการทำงานศาสนา ท่านหญิงอาอิชะฮ์
ภรรยาท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม
แม่จะปิดหน้าแต่ท่านก็มีบทบาทสูงมากในการให้ความรู้ให้คำแนะนำ
แม่กระทั่งกับผู้ปกครองระดับคอลีฟะฮ์
ปัจจุบันนี้ในประเทศอาหรับหลายประเทศมีมุสลิมะฮ์ที่เป็นแพทย์ วิศวกร
นักวิเคราะห์ นักเขียน และนักเคลื่อนไหวที่ปิดหน้า
แต่ก็ไม่ได้สร้างความลำบากแก่มุสลิมะฮ์ในการต่อสู้อาญิบียะฮ์แต่อย่างใด

การเอาใจประชาชนในเรื่องศาสนาเป็นแนวทางที่ไม่ถูกต้อง
และไม่ได้ผลที่ต้องการ

เพราะประชาชนจะเคยชินกับพัตวาที่ง่ายสะดวกโดยไม่ผูกพันกับหลักการและตวั
บทยที่ถูกต้อง

ในสุดท้ายถ้ามีพัตวาได้ยึดมั่นในความถูกต้อง(แต่ลำบากในการปฏิบัติ)ก็จะถูกต
อดานจะประชาชน เพราะเขาใจกันแล้วว่าศาสนาไม่มีความลำบากแต่อย่างใด
เชคก็อรรฎอวียุเคยให้พัตวาเกี่ยวกับการบอญคอตสินคาศ์ตริฮ์อิสลาม
แต่พัตวานี้ถูกตอดาน เพราะไม่ตรงกับอารมณ์ความต้องการของประชาชนทั่วไป
และเชคก็อรรฎอวียุก็ไม่สามารถเปลี่ยนพัตวานี้เพราะเป็นอุดมการณ์ของท่าน
ซึ่งผลปรากฏคือความเข้าใจที่สับสนว่าตกลงอิสลามมีความลำบากหรือไม่

อันที่จริงปัญหานี้ควรเป็นปัญหาที่ต้องปรึกษาหารือระหว่างนักวิชาการ
แต่เนื่องจากว่าแนวคิดนี้ถูกเผยแพร่ทั้งทางอินเตอร์เน็ตและสื่อมวลชนโดยมีผู้ส
นับสนุนและเห็นด้วย

จึงจำเป็นต้องสร้างความเข้าใจกับพี่น้องมุสลิมในสังคมของเรา

เจตนารมณ์ของผู้เขียนบทความนี้คือ

ต้องการให้นักวิชาการและประชาชนตระหนักว่าหลักการอิสลามที่ถูกต้อง
ย่อมมีความสะดวกในตัวมัน

และความสะดวกมิใช่กิเลสหรือความเข้าใจส่วนตัวที่จะนำมาเป็นบรรทัด
ฐานในการเลือกทัศนะหรือตีความตัวบท

และเป้าหมายของอิสลามคือยกระดับของประชาชนให้มีประสิทธิภาพแล
ะความตระหนักในหลักการและตัวบท

มิใช่ตีความหลักการกับตัวบทให้ตกไปอยู่กับความต้องการของประชาชน
ไม่เช่นนั้นแล้วหลักการอิสลามทุกประการจะถูกยกเลิก หรือเปลี่ยนแปลง
หรือยกเว้น โดยใช้เหตุผลข้างต

ในสุดท้ายนี้ผู้เขียนเรียกร้องให้นักวิชาการที่มีความคิดเช่นนี้ให้เป็นผู้สร้างความ
สะดวกกับผู้เคร่งครัด อย่าสร้างความลำบากกับคนเคร่งครัดในหลักการ
เพราะศาสนาอิสลามเป็นศาสนาที่ง่ายสะดวกมิใช่หรือ ?

